

Klaverstemmeren
er god til at lytte

TEKST: JESPER WERGE. FOTO: METTE MØRK

Tina Nordstrand Jørgensen har ikke taget den lige karrierevej. Alligevel har det på en eller anden måde ligget i kortene, at hun skulle ende med at blive en del af Vejle Piano Magasin, som hendes far grundlagde for mange år siden

- Der er hverken klassiske klavertoner eller påtrængende pianosonater i rummet, da vi træder ind på adressen Vesterbrogade 53 i Vejles vestby.

På den let bedagede butiksfacade står der med store bogstaver Vejle Piano Magasin - og inden for er man da heller ikke i tvivl om, at det handler om tangentinstrumenter af den mekaniske slags.

Faktisk er butikken på Vesterbrogade meget mere et værksted, end det er sådan en forretning, hvor man kommer ind for at vælge et instrument ned fra hylden. Nu kan man også sige, at det er svært at finde hylder, der både kan rumme og bære et flygel, som fire velvoksne mænd ville have svært ved at håndtere.

- Vi bruger pladsen i de to butikslokaler til at parkere pianoer, flygler og klaverer, som venter på klargøring, eller som er i gang med at blive restaureret. Men det hænder da også, at vi har et par stykker stående, som er til salg. Men det er udelukkende brugte instrumenter, forklarer Tina Nordstrand Jørgensen.

Gik i andre retninger

Hun er 41 år, mor til to og ganske godt gift. Og så er hun datter af den - i det mindste i Vejle-området - kendte klaverstemmer og -bygger Ole-Peter Jørgensen, som gennem de seneste 50 år har skruet på stort set samtlige flygler i en radius af 75 kilometer fra fjordbyen.

Og så kunne man jo tænke, at det er helt oplagt, at datteren også er blevet en del af Vejle Piano Magasin. Men Tina Nordstrand Jørgensen har så langt fra taget den lige vej til Vesterbrogade.

- Man kan roligt sige, at jeg har forsøgt at gå i andre retninger end det her, fortæller den mørkhårde Vejle-pige, mens hun let hviler den

venstre hånd på kanten af et sort klaver, der er adskilt i noget, som minder om atomer.

Efter endt studentereksamen på Rosborg Gymnasium indledte Tina Nordstrand Jørgensen sygeplejestudierne i Vejle.

Fra tænder til hud

- Efter et par år fandt jeg bare ud af, at det slet ikke var noget for mig. I stedet valgte jeg at blive klinikassistent hos en lokal tandlæge. Men det kedede mig, og siden forsøgte jeg mig så som kosmetolog, fortæller Tina Nordstrand Jørgensen.

I begyndelsen havde hun sin egen klinik, men på et tidspunkt blev klaverstemmeren i stedet ansat hos Marianne Bisgaard, der fortsat driver skønhedssalon på Kalkbrænderivej i Vejle.

- Selvfølgelig er der altid blevet spillet klaver hjemme hos os, men jeg har faktisk aldrig sådan for alvor tænkt, at det var en option for mig at følge i min fars fodspor. For det første har han jo virkelig skabt sig et navn inden for sit felt, og for det andet er det jo lidt et mandefag, fordi det ofte er nogle ret tunge instrumenter, som man skal rykke rundt på.

Det er tungt arbejde, og mange vil sige, at "det ikke er noget for piger", forklarer hun.

Tina Nordstrand Jørgensen har imidlertid altid spillet klaver, hvilket har været helt naturligt, al den stund at musikinstrumentet var fast interør i hjemmet på Uhrhøj. Så det var ikke det, der hindrede en klaverstemmer-fremtid.

- Jeg har bare aldrig rigtig interesseret mig for min fars job, længere er den sådan set ikke, pointerer Tina Nordstrand Jørgensen.

En masse skrammel

Hun er naturligvis ofte kommet i lokalerne på Vesterbrogade, som i adskillige årtier har huset Vejle Piano Magasin - men hun har også haft det lidt hårdt med den umiddelbart manglende struktur på værkstedet.

- Jeg har aldrig forstået, hvorfor far ikke bare smed alle cigarkasserne og alt det andet skrammel ud. Det var jo helt vildt, som der blev opmagasineret stumper og dippedutter, søm og skruer og alt muligt andet. I dag har jeg dog fået en anden forståelse for det, for det kan faktisk være svært at skaffe originale dele til at gamle klaverer, og så er det jo godt at have lidt på lager, erkender Tina Nordstrand Jørgensen.

For en god håndfuld år siden - samtidig med, at hun skulle til at være mor for første gang - var det atter tid til et arbejdsmæssigt sporskifte.

- I 2009 mistede jeg så småt interessen for kosmetolog-faget, og jeg kan godt selv høre, når jeg ridser alt det her op, at jeg måske har haft lidt svært ved at finde ro og falde til på et enkelt felt. Men jeg har altid gerne villet være selvstændig, og jeg har også altid lidt misundt den måde, som min far arbejder på. Det der med at køre rundt i sin bil med en lille værktøjstaske, det kunne jeg godt se noget fedt ved, påpeger Tina Nordstrand Jørgensen.

Forbeholden far

Interessen for klaverstemmer-faget begyndte for alvor at blomstre, jo mere hun tænkte over det, og Tina Nordstrand Jørgensen tog naturligvis sin far i ed omkring overvejelserne.

- Han var lidt forbeholden over for det, men det handlede ikke om, at han ikke syntes, at ideen var god. Det havde mere noget at gøre med, at han var nervøs for, hvordan han skulle kunne lære sit håndværk fra sig. Men som tiden gik, kunne han godt se, at min interesse virkelig var der, og at det her, det var noget, som jeg ville. Og i dag er han bare pæstolt af mig, forklarer Tina Nordstrand Jørgensen, der efter endt mesterlære hos Vejle Piano Magasin blev landets eneste kvindelige klaverstemmer.

Det at være klaverstemmer handler også om at kunne reparere

instrumenterne - og derfor handler Tina Nordstrand Jørgensens normale arbejdsdag også om en betydelig grad af klaverrenovering, opbygning og restaurering.

Ufærdige projekter

- Hvis et klaver ikke stemmer, så kan det jo også have noget at gøre med, at der er noget, som er gået i stykker. Det er ikke altid, man bare kan spænde stålwirene, og så går alt op i en højere enhed, pointerer Tina Nordstrand Jørgensen.

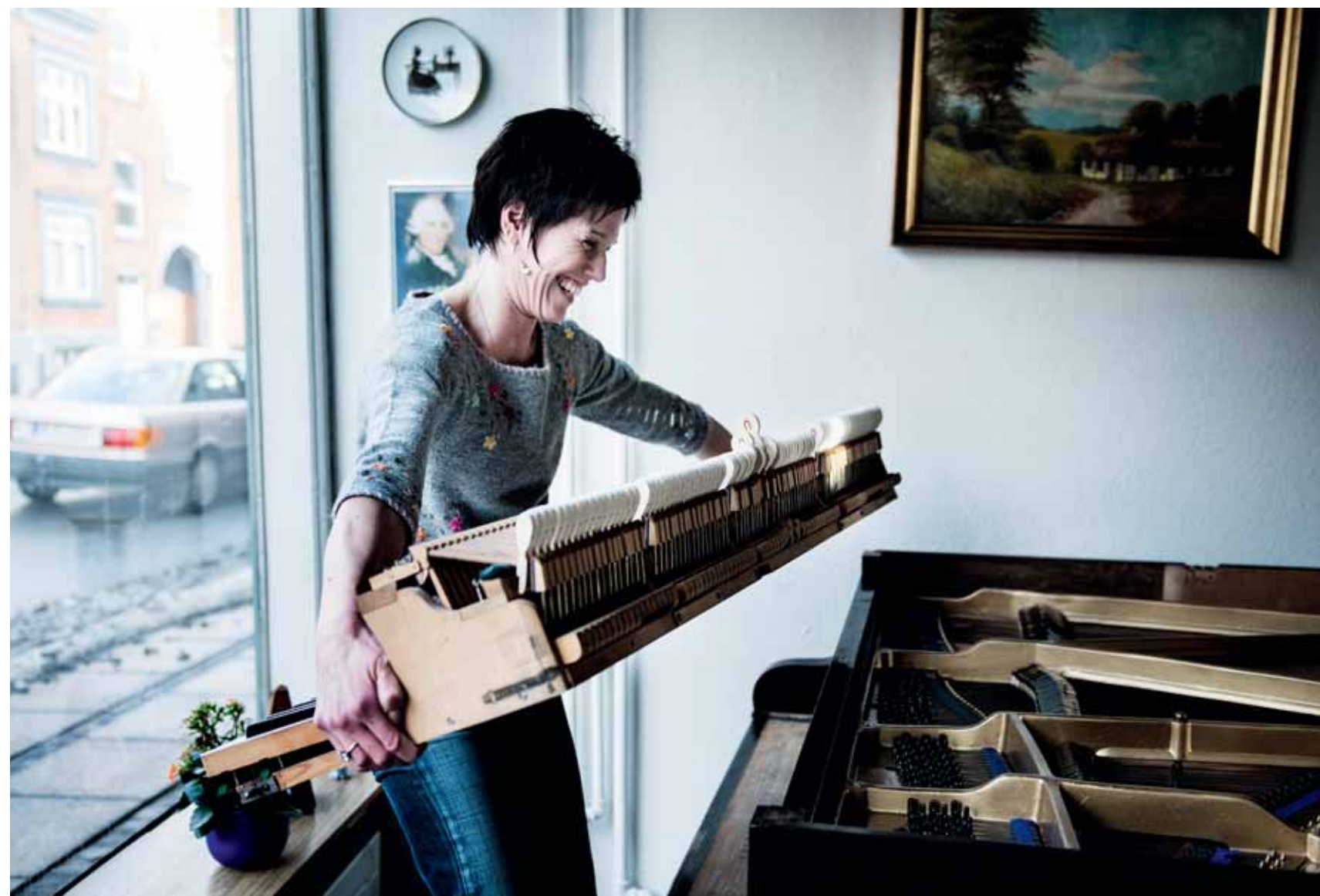
Hvis et klaver skal fungere optimalt, er det ikke nok at stemme det. Alle mekaniske dele skal også fungere - både hver for sig og sammen - hvis klaveret skal spille rigtigt. Derfor må hun ofte både stemme og justere instrumentet ude hos kunden. Der er flere restaureringsprojekter, som for uindviede ser fuldstændigt strandede ud. Men for klaverstemmeren og hendes far er det blot projekter, der er undervejs i en proces.

- Det, vi laver her på værkstedet, det er ægte håndværk. Vi er også nogle af de eneste, som bruger shell-lak til at give instrumenterne den sidste finish. Det bliver bare meget mere flot, selv om det også er ganske omstændeligt at udføre, fortæller hun.

Men en betydelig del af Tina Nordstrand Jørgensens arbejdsdag handler naturligvis også om det primære - nemlig at stemme klaverer.

Skulle stemme for Elton

- Vi har rigtig mange faste kunder i kartoteket, som med jævne mellemrum får en visit. Stort set alle skoler har jo et klaver, og det samme gælder efterskoler og højskoler. Men vi har også foreninger, institutioner og en række private virksomheder, som gør brug af vores ekspertise, fortæller Tina Nordstrand Jørgensen.

Hun er fast gæst hos Vejle Musikteater, ligesom en række øvrige spillesteder i området ringer for at få hende - eller Ole-Peter Jørgensen - ud til et eftersyn. - Når der skal være koncert i musikteatret er jeg typisk dernede to-tre gange i forløbet. Ofte vil kunstneren gerne have flyglet stemt inden prøverne, og så skal det også stemmes igen inden den rigtige optræden, fortæller Tina Nordstrand Jørgensen, som har haft hænderne i adskillige kendte kunstners klaverer.

Faktisk var det meningen, at hun skulle stemme selvste Sir Elton Johns flygel, da han sidste sommer optrådte i Byparken i Vejle. Den ikoniske brite havde naturligvis sit eget flygel med, og Tina Nordstrand Jørgensen var blevet booket til arrangementet, men desværre viste det sig, at han også havde sin personlige klaverstemmer med.

Er lidt ekstra fokuseret

- Det var da lidt ærgerligt. Men jeg har da stemt flygelet for Bryan Adams, da han spillede i Vejle, og det er vist lidt på samme niveau, ikke? Jeg vil jo sige, at jeg altid gør mit ypperste for at få instrumentet helt op at ringe, men selvfølgelig er man nok lige lidt ekstra fokuseret, når det er sådan et verdensnavn, der kommer forbi, forklarer Tina Nordstrand Jørgensen.

Hendes 67-årige far er fortsat en yderst aktiv del af forretningen, og det vil han formentlig være i mange år fremover.

- Han har jo bygget en virkelig god virksomhed op, som er kendt og brugt af rigtig mange. Der er masser af faste kunder, men heldigvis har de været særdeles åbne over for, at jeg er blevet en del af firmaet. Men jeg vil nok i mange år endnu være "Ole-Peters datter", men det er nu også fint nok. Jeg har ingen nykker, understreger hun.

En betydelig del af arbejdsugen foregår naturligvis i de ret så autentiske lokaler i vestbyen, hvor projekterne som sagt står i kø - heldigvis uden at det tilsyneladende tynger de to klaverstemmeres stress-barometer.

Stort geografisk område

- Men vi er også rigtig meget ude hos kunderne for at stemme klaver. Man siger som hovedregel, at et klaver helst skal stemmes hvert eneste år, alt efter hvor meget det bliver brugt. Jo mere man bruger sit piano, desto oftere skal det stemmes, det er klart. Hvis klaveret kræver en reparation, så forsøger vi at klare det ude hos kunden. Man skal helst ikke flytte mere rundt på de store instrumenter, end det er nødvendigt, fortæller Tina Nordstrand Jørgensen. Der findes ikke mange klaverstemmere mere, og derfor har Vejle Piano Magasin også kunder i et ganske stort geografisk område, der strækker sig helt op til det sydlige Aarhus, den vestlige del af Fyn samt et stort område af det øvrige Region Syddanmark.

- Det giver selvfølgelig noget kørsel, men vi forsøger at pakke turene, så der er flere i det respektive område, som vi kan besøge på samme tur, understreger Tina Nordstrand Jørgensen.

Hun har på ingen måde fortrudt, at karrieren er gået i klaverets retning.

Det handler om at lytte

- Det er faktisk et ganske fantastisk job, hvor man har kontakt til mange mennesker. Nogle dage føler jeg slet ikke, at jeg er på arbejde. Så er jeg i gang med at stemme et klaver hjemme i en stue i Bredballe, og så er der kaffe og kage og en sludder undervejs. Jeg trives virkelig med det her valg, konkluderer Tina Nordstrand Jørgensen.

At være klaverstemmer handler i høj grad om at kunne høre, hvornår tonen er lige dér, hvor den skal være.

- Vi har altid en tuner med, som kan hjælpe, men det handler altså om ørerne. Man skal kunne lytte sig frem og finde kammertonen. Når den er fundet, så bliver resten indstillet ud fra den. Og da der er 88 tangenter med hver tre toner, så løber det jo hurtigt op per instrument, fortæller Tina Nordstrand Jørgensen.

Og jo, det hænder fortsat, at hun må gribe telefonen og ringe til sin far.

- Det sker da, at jeg støder ind i noget, som jeg ikke umiddelbart kan løse. Så er det jo fint at have en ekspert på sidelinjen. Men far oplever faktisk også en sjældent gang, at der er noget, som han ikke har oplevet før. Men hans læresætning er, at der ikke er noget, der ikke kan repareres, og det er et fint udgangspunkt, understreger Tina Nordstrand Jørgensen.

FAR OG DATTER

Ole-Peter Jørgensen er 67 år og er både udlært klaverbygger og -stemmer.

Han blev i sin tid udlært hos Brdr. Caspersen, hvorefter han etablerede Vejle Piano Magasin på Vesterbrogade 53 i Vejle.

Her har han gennem mere end 45 år stemt, repareret og restaureret klaverer, pianoer, flygler og en række andre instrumenter.

For seks år siden blev hans datter, 41-årige Tina Nordstrand Jørgensen, en del af Vejle Piano Magasin, idet hun i 2009 gik i mesterlære hos Ole-Peter Jørgensen.

I dag driver de to firmaet, som man kan finde mere information om på vejlepiano.dk.

Tina Nordstrand Jørgensen er gift med Carsten Bo Sørensen, der er skolelærer i Vejle. Sammen har de to piger på to og seks år.